

LES 20

Biechten

1. INLEIDING

In de 16^e eeuw werd de biecht afgeschaft. Door de beeldenstorm werden kunstwerken in de kerken verwoest. Maria, de moeder van Jezus, kreeg minder aandacht. Bij het avondmaal kregen vanaf dat moment de gelovigen niet alleen brood, maar ook wijn. Over de biecht gaat deze les.

2. DE VRAAG

Biechten, maar waar gaat het om? Prof. H. van den Belt legt uit hoe de biecht functioneerde.

<https://cvandaag.nl/62792-henk-van-den-belt-vrijheid-is-de-kern-van-de-reformatie>

3. UITLEG

In de Roomse kerken staan nog steeds biechthokjes. Er is plaats voor twee personen. De gelovige zit aan de ene kant. De priester neemt tegenover hem/haar plaats. Het gemeentelid vertelt aan de priester wat zwaar op het hart ligt. De priester zal na deze biecht de schuld vergeven, in de Naam van Vader, Zoon en Geest. Dat noemen wij 'absolutie'. De priester spreekt de volgende woorden: '*ego te absolvo a peccatis tuis in nomine patris et filii et Spiritus sancti. Amen.*' Dit betekent: 'Ik ontsla u van uw zonden in de Naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest. Amen.' In de tijd voor de Reformatie werd van de vergeving een handeltje gemaakt. Zonden werden afgekocht door een schuldbrief te kopen: een aflat. Door de reformatie kennen wij in onze gemeenten de biecht niet meer op deze wijze.

Het gaat hier om de vergeving van zonden. Dat is niet zomaar iets. Je geweten kan onrustig worden vanwege iets dat je hebt gedaan, verkeerde begeerten of fouten waar iedereen van weet. Dit voelt als een steen op het hart. Hoe krijgt iemand weer rust? In de Roomse kerk kun je dan biechten. In de protestantse kerken gebeurt dit in een gesprek van hart tot hart.

Predikanten en ouderlingen hebben de taak om persoonlijk en openhartig te spreken met leden van de gemeente. Het doel is om de gewetensnood weg te nemen, door dingen eerlijk voor het aangezicht van God te brengen. In de gebeden wordt de schuld bij God gebracht en gevraagd om vergeving. Dit leert de Bijbel: 'Belijd elkaar de overtredingen en bid voor elkaar, opdat u gezond wordt. Een krachtig gebed van een rechtvaardige brengt veel tot stand' (Jak. 5:16). Overigens is dit niet alleen een taak van ambtsdragers, maar van alle gelovigen. In bijzondere situaties is het een zaak voor de gemeente.

Een voorbeeld¹ vertelt ds. Thejon Bos uit Waddinxveen. Hij noemt het zelf één van de mooiste momenten in zijn ambtelijke loopbaan. Hij had vanuit zijn eerste gemeente, in Noordoost-Friesland, een beroep aangenomen naar Waddinxveen. Vlak voor zijn vertrek belde een oude broeder hem. Hij wilde graag komen biechten.

---

¹ Nederlands Dagblad, 1 oktober 2021, 19:00; aangepast 5 oktober 2021. Uit een interview van Kees van Ekris en Koos van Noppen met ds. Bos

'Daar had ik nog geen ervaring mee, maar het Dienstboek van de Protestantse Kerk heeft daar een mooie orde voor. Die man was in de tachtig, met een groot schuldgevoel en geheim, dat hij snikkend die middag neerlegde. Ik heb mijn handen op zijn hoofd gelegd en verzoening en vrede aangezegd. Er rolde een last van zijn schouders en er brak een glimlach door. Later vroeg ik: "Waarom kwam je bij mij?" Hij zei: "Ik heb bijna vier jaar je preken gehoord en ik dacht: bij jou durf ik het, want je bent er net zo eentje als ik."

In de Bijbel gaat Jezus onder vier ogen met mensen het gesprek aan: Levi, Zacheüs, de Samaritaanse vrouw. De Psalmen 32 en 130 zingen van schuldbelijdenis en vergeving. De Bijbel is een eerlijk boek en Jezus draait nooit om schuld heen. Hij nam onze schuld serieus tot op het kruis. Daarom mag en moet ons 'hoge woord' er juist uit.

4. WAAR GAAT HET OM?

Het gaat om innerlijke rust voor het aangezicht van God door vergeving van zonden. In Johannes 20:23 staat: 'Als u iemands zonden vergeeft, worden ze hem vergeven; als u ze hem toerekent, blijven ze hem toegerekend'. Jezus geeft Zijn discipelen hiervoor de opdracht als Hij aan hen verschijnt. Het is daarom een opdracht voor de gemeente in Zijn Naam, namens de Vader en door de Geest. Het sacrament van de biecht is in protestantse kerken en gemeenten niet meer aan de orde, maar in de herderlijke zorg mogen schuldbelijdenis en de belofte van vergeving niet gemist worden.

5. VERDIEPING

- a. We lezen in de Bijbel Johannes 20:19-23, het gaat over de roeping van de discipelen met het oog op de vergeving van de zonden. Zij zijn een middel in Jezus' Naam.
- b. Wij bidden om te mogen ontdekken wat nodig is om rust te krijgen in ons hart en bidden voor hen die met zo'n last tobben.
- c. Een lied dat hierbij aansluit is Psalm 130. Luister maar:
<https://www.youtube.com/watch?v=yYcxLji7lcc>

6. WIJ PRATEN SAMEN VERDER

1. Wat is schuld belijden?
2. Tegenover wie is het nodig dat ik schuld belijd?
3. Wat houdt vergeving van zonden in?
4. Hoe weet ik dat mijn zonden mij vergeven zijn?
5. Eerlijk opbiechten, hoe kan dat vandaag?

7. AFRONDING

Wij proberen samen onder woorden te brengen wat deze les ons heeft geleerd. Vragen die opgekomen zijn, noteren wij.

8. DE LUNCH EN/OF DE KOFFIE/THEE WACHT?